

Kaimo bendruomeninė organizacija – socialinių paslaugų teikėja

Reda

Kneizevičienė

ŽMONIŲ DALYVAVIMAS YRA PAGRINDAS

Pasakyk man ir aš pamiršiu.

Parodyk man ir aš prisiminsiu.

Leisk man dalyvauti ir aš suprasiu.

- Konfucijus

ORGANIZACIJOS PLĖTROS STADIJOS

Koncepcija

Idėja, kai savanoriškai apsijungiami bendrai spręsti tam tikras problemas; ši stadija charakterizuojama dideliu entuziazmu ir stipria energija.

Ankstyvoji stadija

Visko imasi steigėjai, tačiau darbo yra tiek daug, jog organizacija sunkiai juda iš vietos.

Paauglystė

Organizacija stabiliai auga, bet susiduria su vidinių mechanizmų ir išorės įtakos problemomis.

ORGANIZACIJOS PLĒTROS STADIJOS

Jaunos pilnametystės stadija

Organizacija įdiegia priimtinus valdymo metodus, įskaitant formalias darbo procedūras kurios veda prie biurokratijos ir vidaus „politikos“

Subrendimas

Valdymas pilnai sutvarkytas ir yra svarsto naujas programas bei paslaugas.

Dar vis daug entuziazmo

Vėlyvasis brendimas

Entuziazmas pradeda blėsti. Organizacijai trūksta naujumo, ji klimpsta į praeitį. Džiaugsmą pakeičia jaudinimasis.

ORGANIZACIJOS PLĖTROS STADIJOS

Senatvės stadija

Organizacija nepajėgia susidoroti su aplinka, todėl kenčia suinteresuotieji, klientai, šalininkai. Valdytojai ir vadovai pradeda nesutarti. Smunka moralė. Vidiniai mechanizmai nebėra veiksmingi.

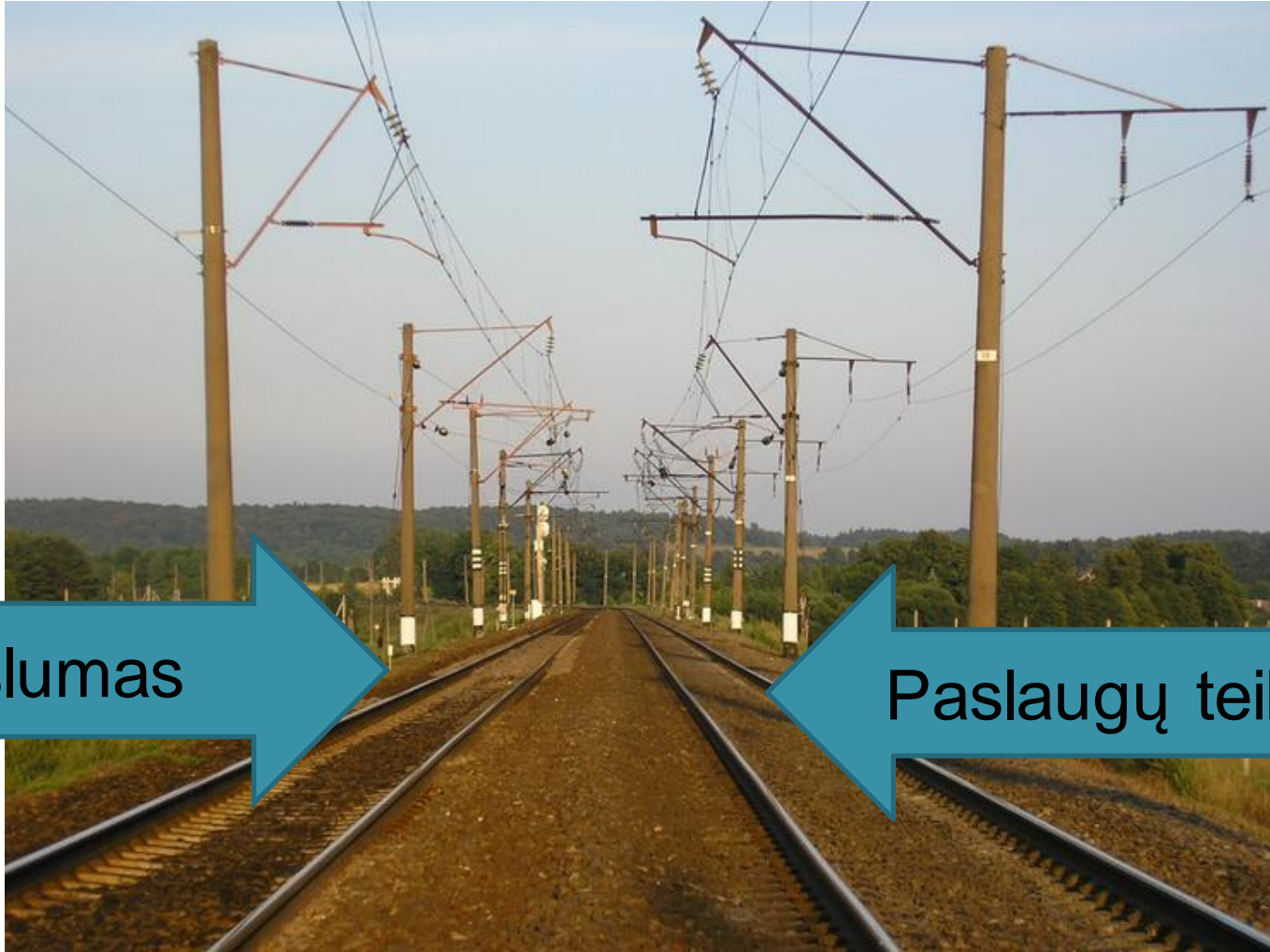

Atgimimas

Iš naujo suformuluojama misija. Iš naujo peržiūrimos paslaugos ir programos ir paliekamos tik tos, kurios orientuotos į svarbiausius klientų poreikius. Kitoms organizacijoms paliekamos tos paslaugos, kurių ji pati nebegali sėkmingai teikti. Atgimimas pavyksta, jei jis pradedamas subrendimo arba vėlyvojo brendimo stadijose.

KBO PERSPEKTYVA

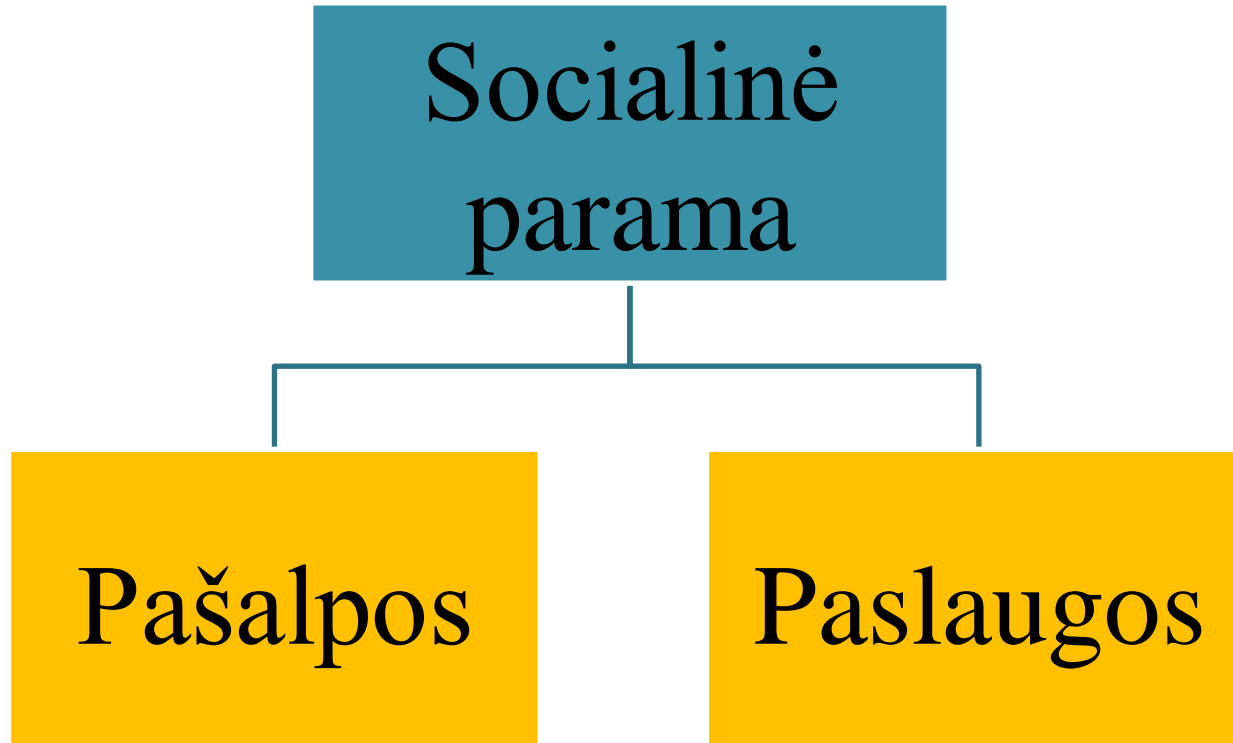
Verslumas

Paslaugų teikimas

**Socialinių paslaugų samprata.
Socialinių paslaugų klasifikacija.**

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SAMPRATA LIETUVOS TEISĖS AKTUOSE

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SAMPRATA LIETUVOS TEISĖS AKTUOSE

Pašalpos

```
graph TD; A[Pašalpos] --- B[Kategorinės]; A --- C[Testuojamos]
```

Kategorinės

- Išmokos vaikams
- Laidojimo pašalpos
- Šalpos išmokos

Testuojamos

- Socialinė pašalpa
- Nemokamas mokinių maitinimas
- Aprūpinimas mokinio reikmenimis
- Kompensacijos už šildymą, vandenį
- Vienkartinė pašalpa

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SAMPRATA LIETUVOS TEISĖS AKTUOSE

Paslaugos

```
graph TD; A[Paslaugos] --- B[Bendrosios]; A --- C[Specialiosios]
```

Bendrosios

- Konsultavimas ir informavimas
- Pagalba namuose
- Slauga namuose ir kt.

Specialiosios

- Dienos socialinių paslaugų
- Laikino gyvenimo
- Savarankiško gyvenimo namuose
- Stacionariose socialinės globos ir slaugos
- Mišrios paslaugos

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIS LIETUVOJE

1. Didėjant nedarbo lygiui, daugėja socialiai pažeidžiamų gyventojų,
2. Gimstamumo mažėjimas,
3. Bendruomenės senėjimas,
4. Didėja jaunų žmonių emigracija,
5. Didėja trumpalaikės ar ilgalaikės socialinės globos poreikis
6. Didėja išlaidos socialinei apsaugai.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIS

- Socialinių paslaugų decentralizavimo principo praktinis pritaikymas
- Teisinių aktų netobulumas teikiant socialines paslaugas
- NVO ir vietos valdžios bendradarbiavimas organizuojant socialines paslaugas
- Plačių galimybių pasirinkti socialines paslaugas kaimo vietovės paslaugų gavėjai dar neturi, o tarp socialinių paslaugų teikėjų yra labai nedidelė konkurencija.
- Kaimo bendruomeninių organizacijų žinios apie galimybes teikti socialines paslaugas yra nepakankamos, trūksta įgūdžių ir praktinės patirties.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SAMPRATA (1)

- **Socialinės paslaugos** – tai patarnavimai, arba sisteminga, konkreti socialinė pagalba (Lukoševičienė, 1996). Tai pagalbos asmenims suteikimas įvairiomis nepiniginėmis formomis bei globos pinigais, siekiant užtikrinti minimalių poreikių patenkinimą, palengvinant jų gyvenimo buitį ir aplinką, siekiant grąžinti sugebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SAMPRATA (2)

Tai paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai), dėl:

- amžiaus,
- neįgalumo,
- socialinių problemų
- iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu
- negebančiam dalyvauti visuomenės gyvenime.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SAMPRATA (3)

Socialinių paslaugų sampratos lygiai	Paslaugų gavėjai	Paslaugų tikslas	Apibrėžtis
Socialinės paslaugos plačiąja prasme	Paslaugos teikiamos visiems visuomenės atstovams	Sudaryti sąlygas paslaugoms orientuotoms į visapusišką žmogaus poreikių patenkinimą.	Tai visuomeninės paslaugos, apimančios įvairias žmogaus gyvenimo sferas (švietimas, kultūra, asmens ir turto apsauga, sveikatos apsauga, transportas ir ryšiai, informacinės technologijos, kultūra, butis).
Socialinės paslaugos siaurąją prasme	Teikiamos tik tam tikrų rizikos grupių atstovams	Sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį.	Paslaugos, kurias teikia šiuolaikinė socialinės apsaugos sistema, siekiant sumažinti socialines rizikas (liga, invalidumas, senatvė, našlystė, šeima - vaikai, nedarbas, būstas, socialinė atskirtis)

SOCIALINĖS PASLAUGOS APIBRĖŽIMAI

Socialinės paslaugos plačiuoju požiūriu – visuomenei teikiamos paslaugos, kaip antai švietimo, sveikatos priežiūros, socialinės apsaugos, sporto, laisvalaikio, kultūros paslaugos.

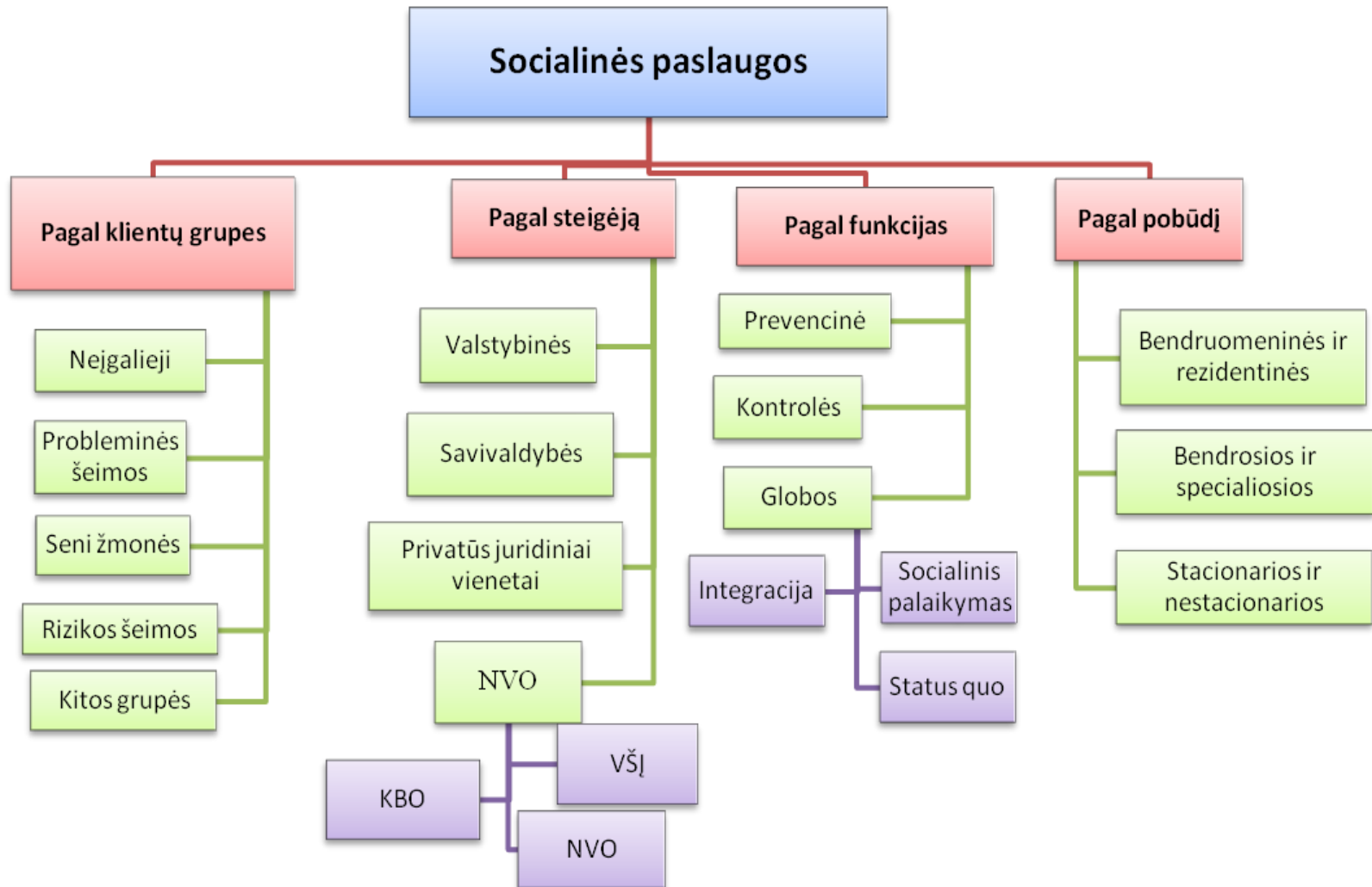
Socialinės paslaugos siauroju požiūriu – asmeninės socialinės paslaugos, kurios teikiamos neatsiejamai nuo socialinio darbo.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TIKSLAI

(LR Socialinių paslaugų įstatymas, 1996)

- Pagrindinis socialinių paslaugų tikslas – patenkinti asmenų gyvybinius poreikius ir sudaryti žmogaus orumą nežeminančias sąlygas, kai žmogus pats negali to atlikti savarankiškai.
- Atkurti žmogaus gebėjimą funkcionuoti visuomenėje, kad jis pats galėtų savimi toliau savarankiškai pasirūpinti.
- Socialinių paslaugų pagalba turi būti siekiama užkirsti kelią socialinėms problemoms.

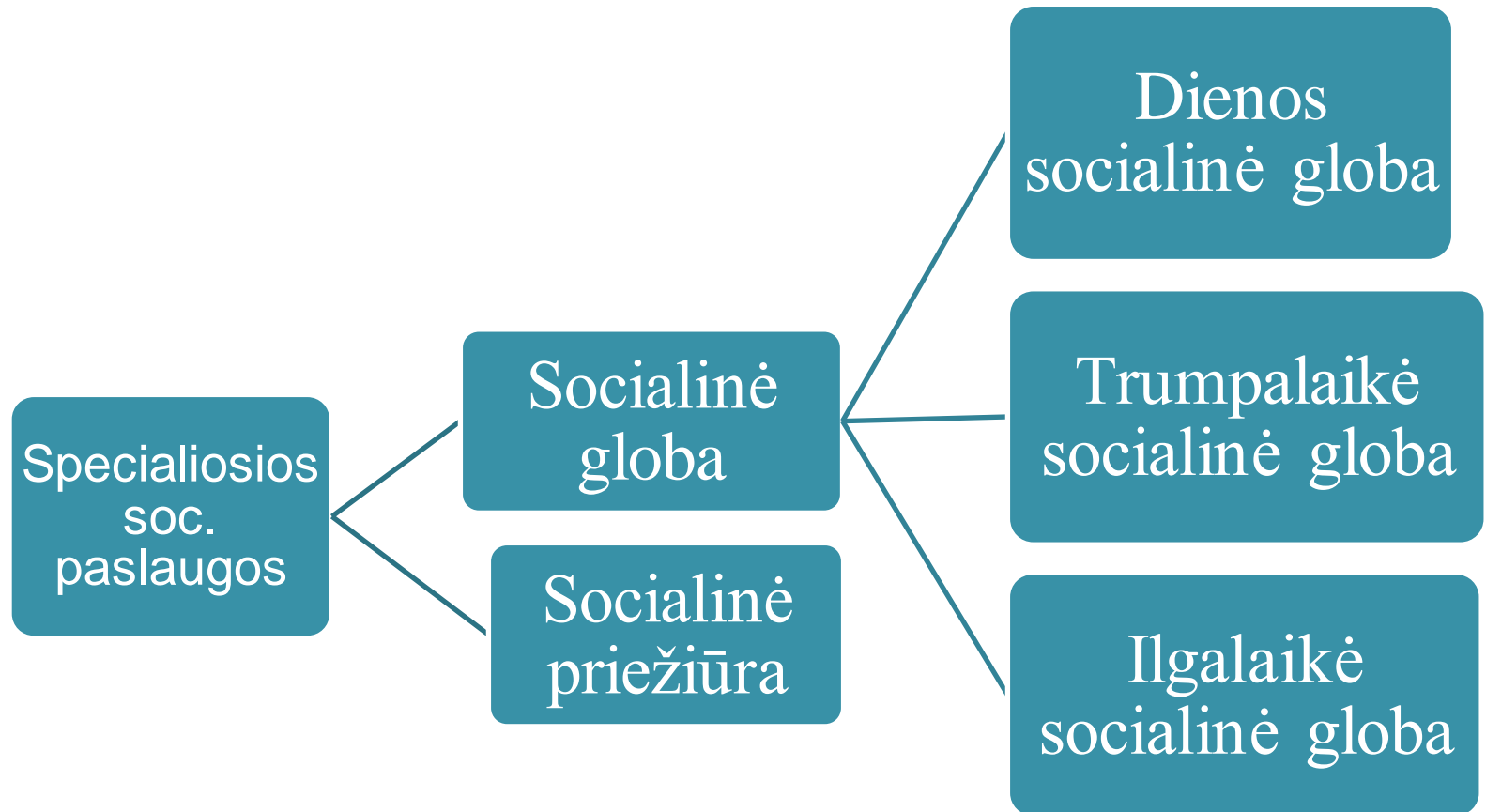
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ KLASIFIKACIJA

BENDROSIOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

SPECIALIOSIOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

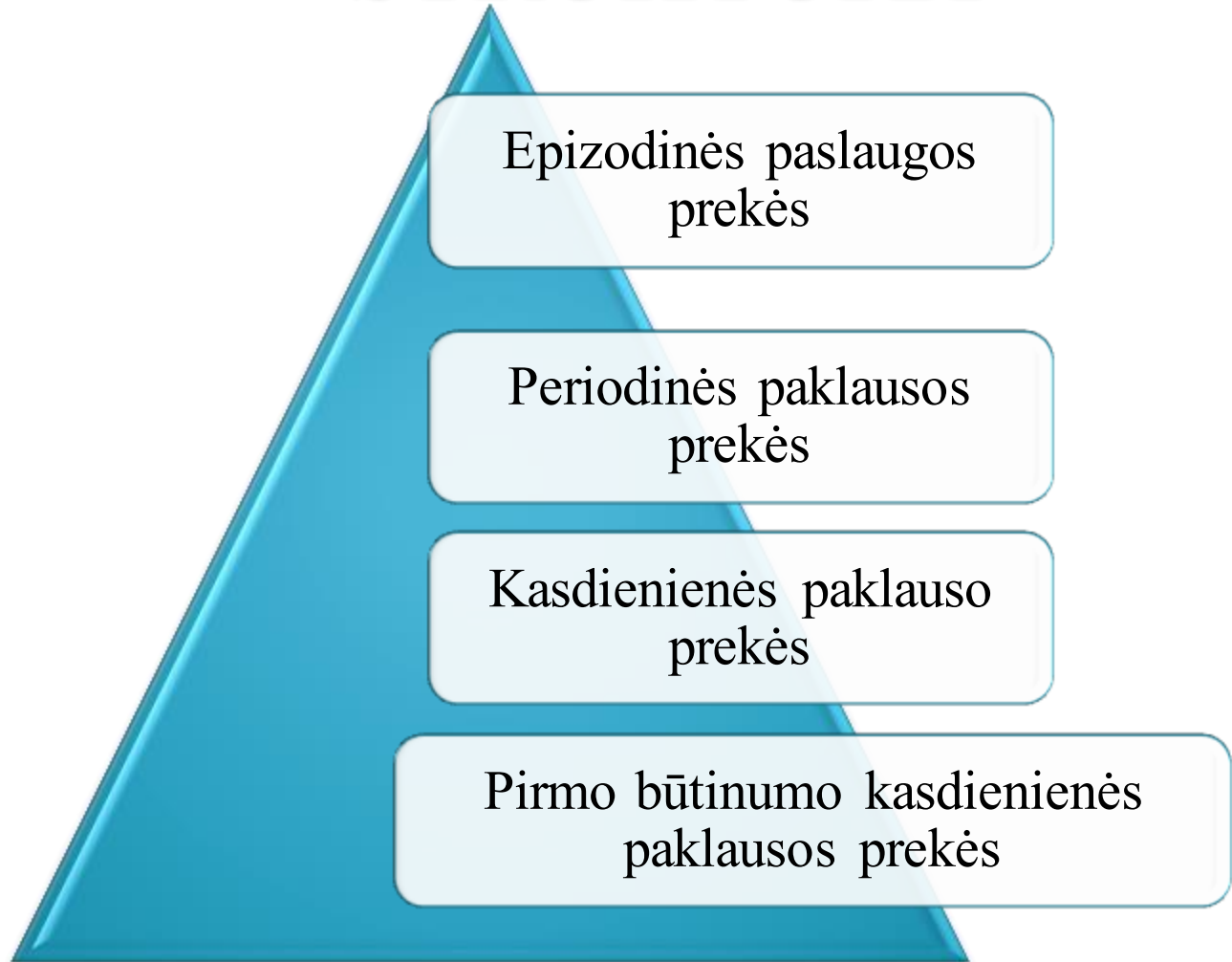

**Socialinių paslaugų teikėjai ir
organizatoriai.**

**Socialinių paslaugų teikimo principai
ir reglamentuojantys teisės aktai**

PASLAUGŪ HIERARCHINĒ STRUKTŪRA

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO PROBLEMAS

- ▶ Lėtai plėtojasi bendruomeninių socialinių paslaugų centrų tinklas. Sunku kaimo bendruomeninei organizacijai įsitvirtinti socialinių paslaugų srityje
- ▶ Bendradarbiavimas savivaldybės ir nevyriausybinų organizacijų dažnai tik formalus.
- ▶ Organizuojant paslaugas kaimo vietovėse kuo daugiau funkcijų turi būti atiduota vietos bendruomenėms
- ▶ Per mažas dėmesys paslaugų sektoriaus plėtros efektyvumui, paslaugų pirkimui
- ▶ Socialinė politika yra nepakankama. Socialinės atskirties problemos neįveikiamos vien tik valdžios priemonėmis be vietos iniciatyvų ir žmogiškų išteklių potencialo panaudojimo.

NAUJAS IŠŠŪKIS

- Vietos paslaugų pritaikymas yra naujas išbandymas kaimo bendruomeninėms organizacijoms, natūralus postūmis kaimo plėtrai, ypač kuriant naujas darbo vietas ir kuriant naujas veiklas, sutelkiant ir vienijant bendruomenę, naujais būdais išnaudojant išteklius ir ryšius su kitais regionais.
- Vietos paslaugos gali veikti kiekybinius ir kokybinius pokyčius, vietos gyventojų gyvenimo kokybę

BENDRUOMENĖS CENTRAS

Tai „daugiafunkciniai namai“ visiems asmenims, gyvenantiems vienoje bendruomenėje, kaimynystėje, teikiantys įvairias švietimo, laisvalaikio, kultūrinės ir kt. paslaugas, siekiant stiprinti vietinę bendruomenę.

PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO PRINCIPAS

Valstybės lygmenyje – paslaugų decentralizavimas
(funkcijų suteikimas vietos savivaldoms)

Savivaldybių lygmenyje – paslaugų
deinstitucionalizavimas (pastangos socialines
paslaugas teikti namuose, negausinti įstaigų
kiekio)

VIETOS PASLAUGOS LIETUVOS KAIMO VIETOVĖSE

- Paslaugų kokybė taptų geresnė, jei paslaugų teikėjai būtų nepriklausomi nuo paslaugų organizatorių.
- Savivaldybės administracija- paslaugų organizatorė, paslaugų teikėjai- NVO, socialines paslaugas teikiančios įmonės
- Kaimo bendruomenės teikia paslaugas projektų įgyvendinimo laikotarpiu, vėliau susiduria su problemomis.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PRINCIPAI

- 1) **bendradarbiavimo** - socialinių paslaugų teikimas remiasi asmens, šeimos, bendruomenės, organizacijų, ginančių žmonių socialinių grupių interesus ir teises, socialinių paslaugų įstaigų, savivaldybės ir valstybės institucijų bendradarbiavimu bei tarpusavio pagalba;
- 2) **dalyvavimo** - socialinių paslaugų teikimo klausimai sprendžiami kartu su socialinių paslaugų gavėjais ir (ar) jų atstovais, organizacijomis, ginančiomis žmonių socialinių grupių interesus ir teises;
- 3) **kompleksiškumo** - socialinių paslaugų teikimas asmeniui yra derinamas su socialinių paslaugų teikimu jo šeimai;

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PRINCIPAI

4) vietos;

5) **socialinio teisingumo** - asmens (šeimos) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas neturi įtakos asmens (šeimos) galimybėms gauti socialines paslaugas;

6) **tinkamumo** - asmeniui (šeimai) teikiamos tokios socialinės paslaugos, kurios atitinka asmens ir šeimos interesus bei nustatytus poreikius;

7) **veiksmingumo** - socialinės paslaugos teikiamos siekiant gerų rezultatų ir racionaliai naudojant turimus išteklius;

8) **visapusiškumo** - socialinės paslaugos teikiamos derinant jas su pinigine socialine parama, vaiko teisių apsauga, užimtumu, sveikatos priežiūra, švietimu ir ugdymu, socialinio būsto suteikimu, specialiosios pagalbos priemonėmis

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ GAVĖJAI (1)

Socialinių paslaugų įstatymas numato teikti socialines paslaugas tokiais atvejais:

- skurdo, kai neužtenka pajamų pagal kitus įstatymus;
- netekus tėvų globos vaikams ir našlaičiams;
- benamystės, bedarbiystės;
- invalidumo, laikinai dėl ligos netekus darbingumo;
- esant tik vienam iš tėvų ar daugiavaikėms šeimoms;
- alkoholizmo ir narkomanijos;
- grįžus iš įkalinimo įstaigos, kardomojo, socialinės bei psichologinės reabilitacijos;
- kitais įstatymų ar kitų teisės aktų numatytais atvejais, kai būtina valstybės parama.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ GAVĖJAI (2)

- neįgalūs suaugusieji žmonės ir vaikai turintys fizinę ar proto negalią.
- pagyvenę, seni žmonės.
- probleminių šeimų grupei priklauso šeimos, kuriuose tėvai neprižiūri vaikų, gyvena asocialų gyvenimą, tėvai turi problemų su vaikais dėl jų elgesio bei smurtą patyrusios moterys ir vaikai.
- rizikos grupei priskiriami asmenys piktnaudžiaujantieji alkoholiu, narkotikais, grįžusieji iš įkalinimo įstaigų, benamiai, prostitutės, bedarbiai ir kiti.
- kitoms klientų grupėms priskiriamos - etninės mažumos, pabėgėliai, emigrantai.

**Kaimo bendruomeninių
organizacijų galimybės teikti
socialines paslaugas**

KAS YRA BENDRUOMENĖ?

Bendruomenė - tai grupė žmonių, kurie suvokia, kad kartu eis pirmyn arba pasuks atgal; ir kurie turi įsipareigojimų vieni kitiems ir supranta, kad atlikdami tuos Įsipareigojimus, jie pagerins savo gerbūvį, taps geresni ir turtingesni. /B.Klintonas/

Bendruomenė - tai žmonių grupė, daugiau ar mažiau susijusi teritoriniu ir socialiniu atžvilgiu, vienijama bendrų interesų bei tikslų. /Socialinių terminų žodynas/.

KAS YRA BENDRUOMENĖ?

Bendruomenė gali funkcionuoti *tik dalyvaujant visiems jos nariams*, nes kitaip žmonės patenka į socialinės atskirties erdvę ir nusiteikia prieš bendruomenę, kuri negali nieko pasiūlyti savo bendruomenės nariams ir neįtraukia jų į savo gyvenimą.

/M.Ernsting/

3 PAGRINDINIAI BENDRUOMENĖS ASPEKTAI

- Bendruomenė, kaip geografinė teritorija;
- Bendruomenė, kai įvairių santykių visuma;
- Bendruomenė, kaip tapatumo apibūdinimas.

BENDRUOMENINĖ ORGANIZACIJA

- Daugiafunkcinė organizacija
- Dirba bendruomenėje kartu su kitomis vietinėmis organizacijomis
- Dirba kartu su įvairiomis gyventojų grupėmis bendruomenės gerbūvio vardan
- Ypatingą dėmesį skiria žmonių pilietiškumo ir iniciatyvumo skatinimui, jų įtraukimui į savo problemų sprendimą.

NEVYRIAUSYBINĖ ORGANIZACIJA

- Dirba bendruomenėje, tačiau skiriasi nuo bendruomenės centro siauresne veikla, orientuota į vienos problemos sprendimą ar tikslo grupės poreikių tenkinimą

Pavyzdžiui, diabetikų savipagalbos klubas, vaikų dienos užimtumo centras ir kt.

KAIMO BENDRUOMENINĖ ORGANIZACIJA

- ▶ Tai viešas juridinis asmuo, kurio tikslas – koordinuoti asociacijos narių veiklą, atstovauti narių interesams ir juos ginti ar tenkinti kitus viešuosius interesus.
- ▶ Teisinė forma- asociacija
- ▶ Tai daugiafunkcinė organizacija dirbanti su įvairiomis gyventojų grupėmis bendruomenės gerbūvio vardu
- ▶ Ypačingą dėmesį skiria žmonių pilietiškumo ir iniciatyvumo skatinimui, jų įtraukimui į savo problemų sprendimą

NVO nors taip pat dirba bendruomenėje, tačiau skiriasi nuo bendruomenės centro siauresne veikla, orientuota į vienos problemos sprendimą ar tikslo grupės poreikių tenkinimą

KBO – SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKĖJA

- Tai pagrindinė kaimo paslaugų poreikio formuotoja, nes yra arčiausia paslaugų gavėjų ir geriausia žino savo bendruomenės poreikį.
- Tai yra pagrindinė kaimo plėtros dalyvė, nes jai yra svarbios visos kaimo plėtros dimensijos: ekonominė, aplinkosauginė, kultūrinė ir socialinė.
- KBO norėdama teikti socialines paslaugas privalo atsižvelgti į šį socialinių paslaugų klasifikavimą ir nurodyti veiklas pagal ekonominės veiklos klasifikatorių savo įstatuose

KBO – SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKĖJA

- Tai savarankiškai besitvarkanti nevyriausybinė, pelno nesiekianti kaimo savivaldos institucija, kurios veiklą reglamentuoja asociacijos įstatymas, įstatatai ir kiti teisės aktai.
- Šios organizacijos veikloje gali dalyvauti tam tikros teritorijos gyventojai, registruoti juridiniai asmenys, kraštiečiai bei visi norintys dalyvauti organizacijos veikloje.
- Būtina rengti profesionalius darbuotojus, palaikyti tarpinstitucinius ryšius, plėsti socialinę partnerystę, plėtoti ir stiprinti savanorystę, nuolat tirti socialinių paslaugų poreikį ir kokybę.

NVO – Socialinių paslaugų teikėja

PRIVALUMAI

1. Jos yra įkurtos laisva valia, nepriklausomai nuo valdžios,
2. Tai nepelno organizacijos, gauto pelno neskirsto tarp steigėjų ar narių, o panaudoja organizacijos tikslams siekti,
3. Yra savanoriškos, t.y., remiasi savanoriška naryste, savanorišku darbu ir savanoriškai duodama parama
4. NVO turi savivaldą ir tarnauja ne siauros asmenų grupės, o visuomenės interesams.
5. Paslaugų asortimentas labiau atitinka gyventojų poreikius

TRŪKUMAI

1. Sunku NVO įsitvirtinti socialinių paslaugų srityje
2. Bendradarbiavimas savivaldybės ir nevyriausybinių organizacijų dažnai tik formalus
3. Per mažas dėmesys paslaugų sektoriaus plėtros efektyvinimui, paslaugų pirkimui
4. Neskiriama lėšų paslaugų teikimo administravimui
5. Tikslinės programos sudaromos tik vieneriems metams

BENDRUOMENĖS CENTRUOSE TEIKIAMAS PASLAUGŲ GRUPĖS

- informavimo ir konsultavimo,
- bendravimo,
- socialinio darbo,
- ugdymo, mokymo,
- laisvalaikio organizavimo (kultūros, sporto, švietimo),
- kartais ir maitinimo organizavimo,
- asmens higienos priežiūros, buitinės paslaugos.
- Esant poreikiui, šiose įstaigose gali būti organizuojamos asmens sveikatos priežiūros ir kitų paslaugų teikimas.

**Institucijų, suinteresuotų socialinių
paslaugų teikimu ir organizavimu
funkcinis bendradarbiavimas**

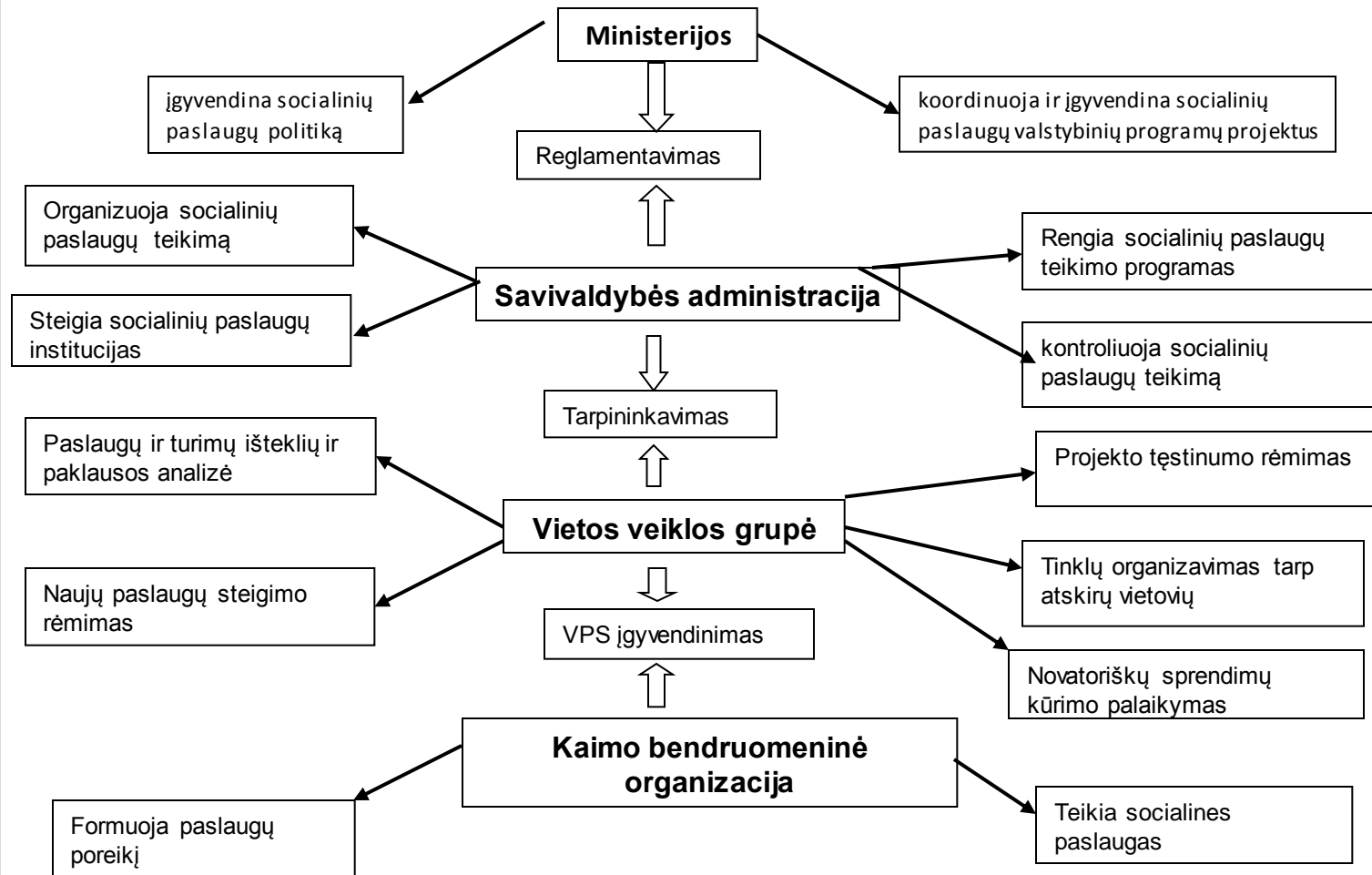
Socialinės atskirties mažinimas panaudojant LEADER programą

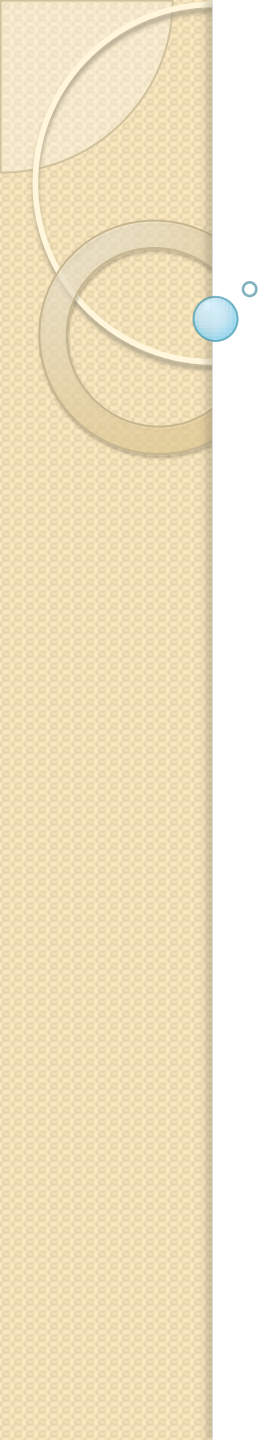
- ▶ Bendradarbiavimas skatina žmones veikti padedant vienas kitam ir suteikiai galimybę keistis informacija apie savo laimėjimus, dalintis patirtimi ir žiniomis
- ▶ Kova prieš socialinę atskirtį yra didelis išbandymas kaimo plėtrai ir tampa iššūkiu siekiant atgaivinti ir stiprinti kaimo vietas.
- ▶ LEADER partnerystės sudėtis priklauso nuo to, ar visos socialinės ir politinės jėgos išreiškiančios vietos interesus, parodo susidomėjimą dirbti kartu.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ LYGMENYS, ATSAKINGOS INSTITUCIJOS IR JŲ FUNKCIJOS

Socialinių paslaugų lygmenys	Pagrindinis paslaugų organizavimo principas	Atsakinga institucija	Funkcijos
Valstybės lygmuo	Paslaugų decentralizavimas	Ministerijos,	Teikia pasiūlymus ir įgyvendina socialinių paslaugų politiką; koordinuoja ir įgyvendina socialinių paslaugų valstybinių programų projektus. Bendradarbiaudami su savivaldybe rengia socialinių paslaugų programas, steigia socialinių paslaugų institucijas, kontroliuoja jų veiklą.
Savivaldybės lygmuo	Paslaugų deinstitucionalizavimas	Savivaldybės administracija	Rengia socialinių paslaugų teikimo programas, organizuoja teikimą, steigia socialinių paslaugų institucijas, kontroliuoja jų veiklą
Vietos bendruomenės lygmuo	Paslaugų poreikių formavimas	Nevyriausybinių organizacija, kaimo bendruomeninė organizacija	Išsiaiškina socialinę visuomenės būklę bei prioritetinius poreikius, teikia socialines paslaugas.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO INSTITUCIJOS

**Socialinių paslaugų projektų
rengimas 2014-2020 metų
perspektyvoje**

KAIMO PLĖTROS POLITIKOS TIKSLAI 2014 – 2020

- Žemės ūkio konkurencingumo didinimas;
- Tausus gamtos išteklių valdymas ir klimato politikos tikslų siekimas;
- Subalansuota teritorinė kaimo vietovių plėtra.

ES 2014 – 2020 m. Kaimo plėtros politikos įgyvendinimo finansinės nuostatose numatyta, kad ne mažiau kaip **5 proc.** viso kaimo plėtros programai numatyto EŽŪFKP įnašo skiriama *LEADER* metodo įgyvendinimui.

LEADER METODO ĮGYVENDINIMO PERSPEKTYVOS (1)

LEADER strategijų tikslas – siekti vieno ar kelių tikslų įgyvendinimo, t. y. nebūtina strategijų skirti konkrečioms priemonėms įgyvendinti.

Galimybės ir iššūkiai:

- Galimybė rengti ir įgyvendinti vietos plėtros strategijas, finansuojamas iš kelių ES fondų (EŽŪFKP, EŽF, ESF, ERPF, SF)
- Galimybė įtraukti miesto bendruomenes į vietos veiklos grupių veiklą.

LEADER METODO ĮGYVENDINIMO PERSPEKTYVOS (2)

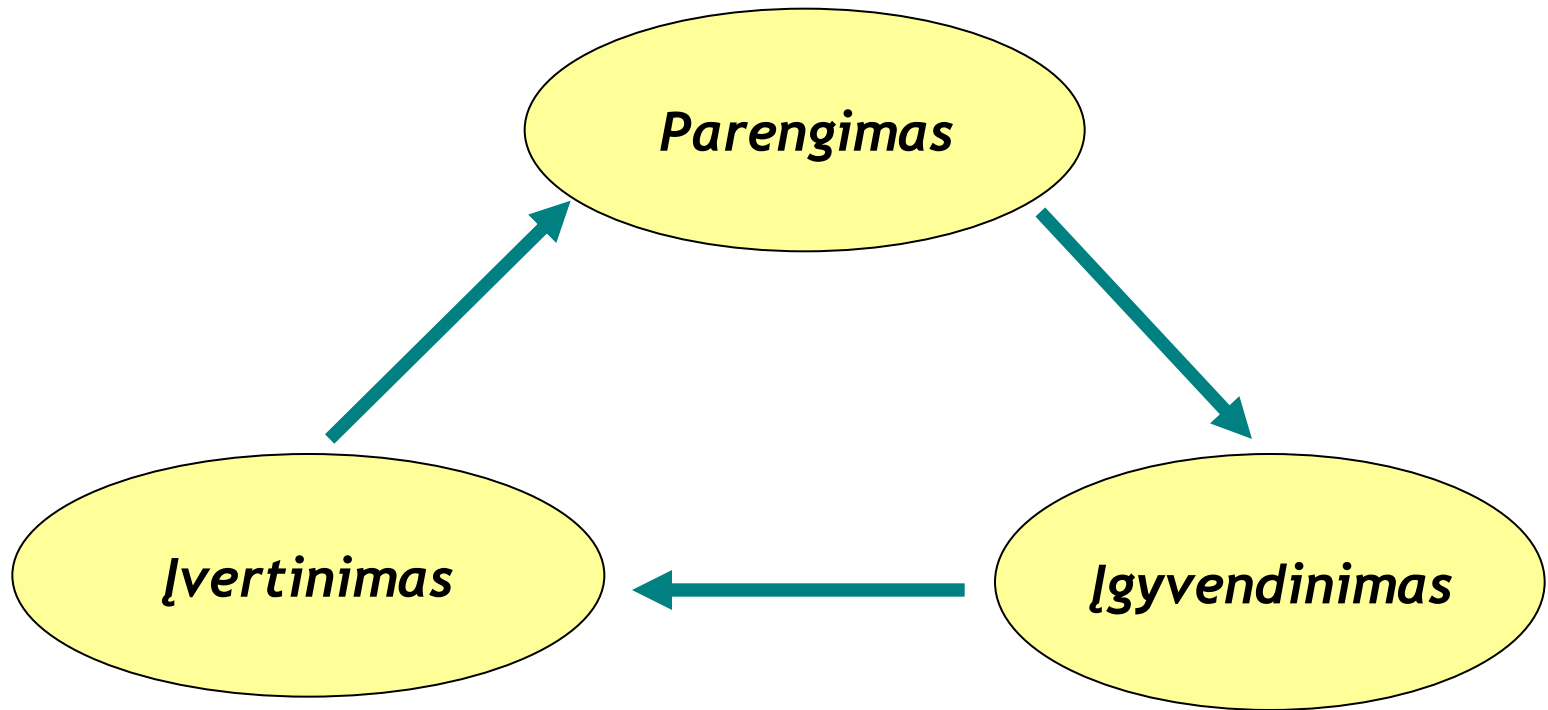
Remiamos veiklos:

- Strategijų rengimas (pvz. mokymai, studijos, tyrimai, reikalingi strategijai parengti);
- Strategijų įgyvendinimas;
- Strategijų administravimas, veiklos viešinimas – iki 25 proc. strategijai įgyvendinti skirtų lėšų (avansas iki 50 proc.);
- Bendradarbiavimas (teritorinis ir tarptautinis, naujoviškumo kontekstas).

SEPTYNI MITAI APIE PROJEKTŲ FINANSAVIMĄ

- 1 mitas.** Rėmėjai tik ir laukia, kad galėtų suteikti finansinę paramą.
- 2 mitas.** Kuo daugiau pinigų prašysiu, tuo daugiau ir gausiu.
- 3 mitas.** Jei iš rėmėjo gavau paramą, tai ateityje iš jo būtinai gausiu dar daugiau.
- 4 mitas.** Jei gavau pinigus, neprivalu atsiskaityti – tai mano pinigai.
- 5 mitas.** Meluodamas ir gražindamas faktus apie savo organizaciją padidinsiu lėšų gavimo tikimybę.
- 6 mitas.** Savo tikslus turiu grįsti tik rėmėjo poreikiais ir interesais.
- 7 mitas.** Atsisakymas suteikti paramą yra katastrofa.

PROJEKTO CIKLO ETAPAI IR JŲ RYŠIAI

PROJEKTAS – KAS TAI?

- Turi pradžią ir pabaigą;
- Turi unikalų tikslą ir uždavinius;
- Turi uždaviniams įgyvendinti reikiamus ir iš anksto apibrėžtus išteklius.
- **Apibrėžimas:** *Projektas* – laikina veikla nukreipta į unikalų tikslą, turinti savo pradžią ir pabaigą bei baigtinius išteklius.
- Tai - siekis (pastanga), kuriuo žmogiškieji, medžiaginiai ir finansiniai ištekliai yra suorganizuoti nauju būdu, įvykdžius unikalų, specifinę darbų apimtį, kurią riboja laikas ir kaštai, bei pasiekus, vientiso ir naudingo pokyčio, išreikšto kiekybiniais ir (ar) kokybiniais tikslais

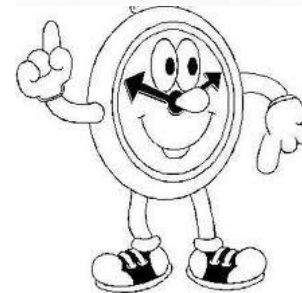
SĒKMINGAS PROJEKTAS

- Užbaigtas laiku;
- Neviršijant biudžeto;
- Pasiektas tikslas;
- Patenkinti suinteresuotųjų lūkesčiai.

PROJEKTO VEIKSNIAI

Projekto pobūdį labiausiai įtakoja keturi pagrindiniai **veiksniai**:

- 1 - **KIEKYBĖ** (ką padaryti?)
- 2 - **KOKYBĖ** (kaip padaryti?)
- 3 - **TRUKMĖ** (per kiek laiko?)
- 4 - **KAŠTAI** (už kiek?)

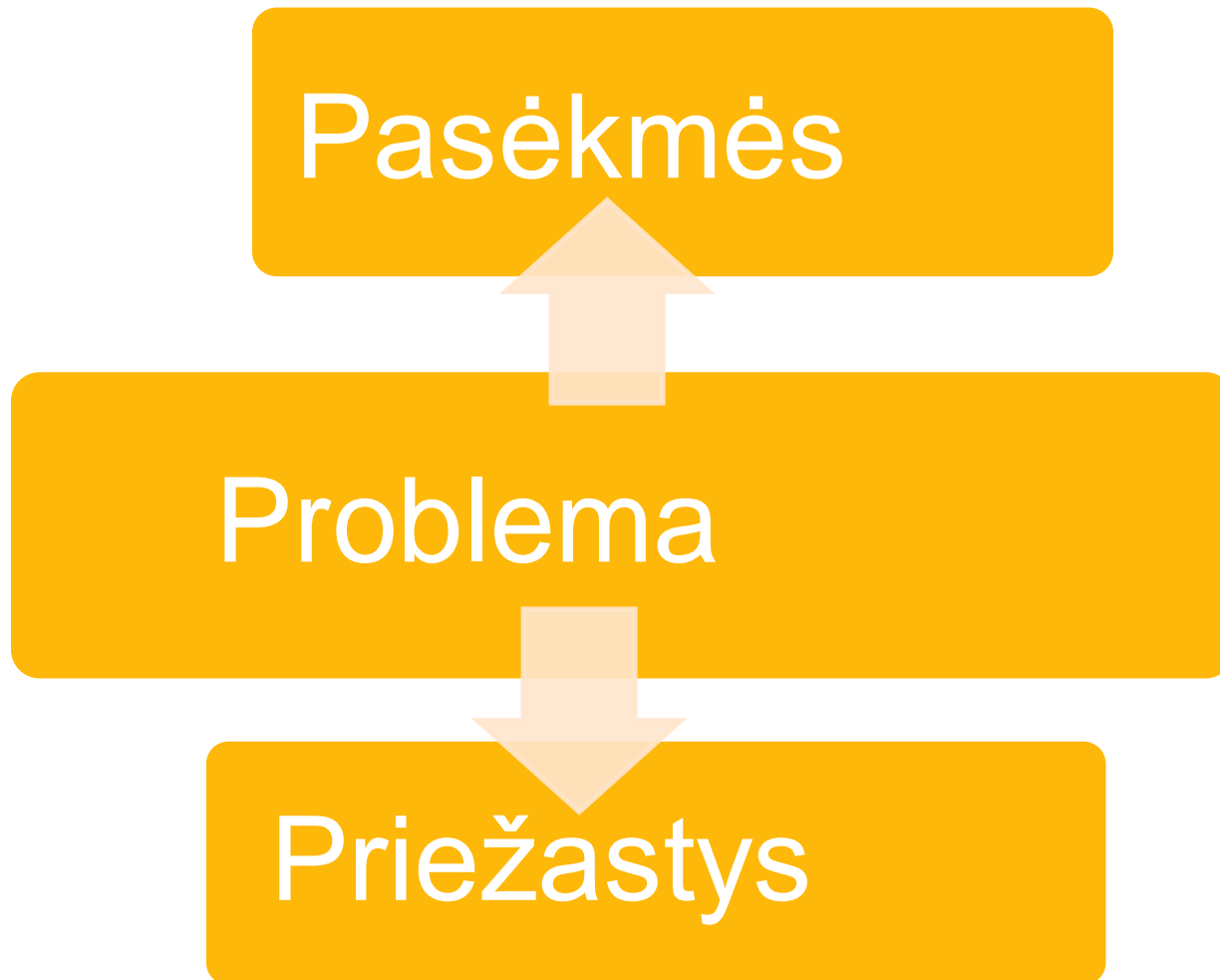
Patarimai bendruomenėms

- Ar projekto idėja atitiks žmonių interesus ir ar nesikirs su jau esamų potencialių partnerių tikslais ir siekiais.
- Problemų analizę atlikti pasirinkti neformalią aplinką, grupes formuoti pagal socialinę padėtį, amžių, nes būdami tarp “savų, jie jausis drąsesni
- Pasirinkti tokią problemą, kad atitiktų bendruomenės ir finansuotojo interesus
- Įsigilinti į finansuotojo reikalavimus
- Surinkti kuo tikslesnius duomenis, faktus apie esamą situaciją

Patarimai bendruomenėms

- Atsižvelgti į biudžetą, laiką, NVO pajėgumus, patirtis, narių gebėjimai
- Iš pradžių orientuotis į mažesnius projektus
- Mažiau partnerių- lengviau valdyti partnerystę
- Atkreipti dėmesį į partnerio vaidmenį (ar pirkti paslaugą ar įtraukti kaip partnerį)
- Užsitikrinti savivaldybės, vietos bendruomenės palaikymą

PROBLEMŲ MEDŽIO SCHEMA

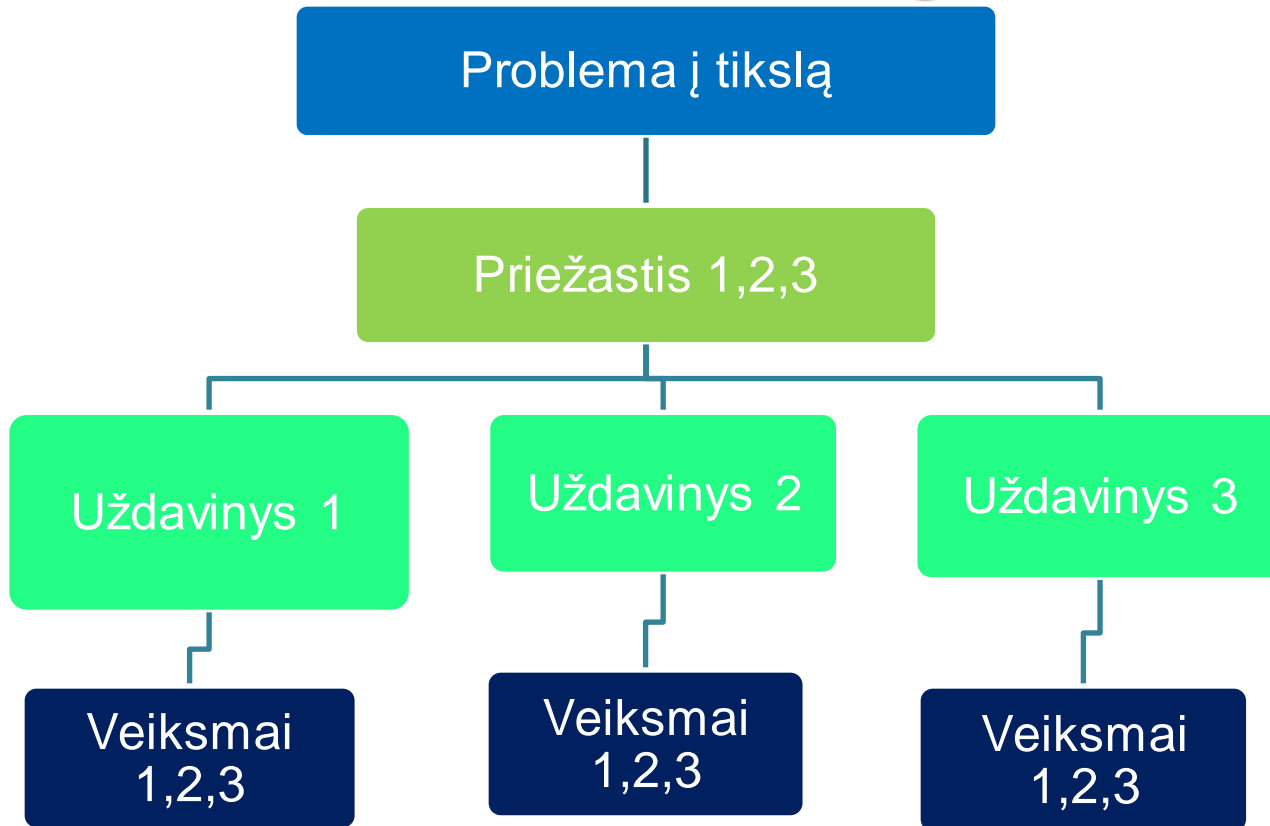
PROBLEMA – NEPAGEIDAUJAMA SITUACIJA

PROBLEMA turi būti apibrėžiama kaip egzistuojanti nepageidaujama situacija, o ne kaip sprendimo nebuvimas (arba pageidaujamos ateities situacijos nebuvimas)

Pavyzdys:

- 1) NE – „neatvažiuoja pas mus turistai“, TAIP – „mūsų vietovė nepatraukli turistams“

PROBLEMA, PRIEŽASČIŲ IR UŽDAVINIŲ RYŠYS

BIUDŽETO SUDARYMAS

Projekto biudžetas – tai visas projekto veiklos sritis apimantis išlaidų planas (sąmata), kurio tikslas – planuoti ir kontroliuoti išlaidas projekto įgyvendinimo laikotarpiu.

Norint sudaryti biudžetą prieš tai reikia atlikti paruošiamuosius darbus. Yra šie pagrindiniai etapai:

1. Projekto išteklių planavimas;
2. Projekto vertės nustatymas

DAŽNIAUSIAI DAROMOS KLAIDOS

- Neapgalvojamos visos projekto išlaidos;
- Išlaidos neteisingai įvertinamos; pateikiamos nepagrįstos išlaidos;
- Pateikiami nepasirašyti susitarimai, sutartys ar įsipareigojimai;
- Neteisingai įvertinamas indėlis natūra;
- Biudžeto kategorijos būna per stambios ar per smulkios;
- Pasirenkami netinkami mato vienetai;
- Sudaromas nerealiai didelis biudžetas, kurio vėliau neįmanoma įsisavinti;
- Nurodomi rinkos kainų neatitinkantys darbuotojų ir ekspertų įkainiai.

PROJEKTO IŠLAIDŲ STRUKTŪRA

VISOS PROJEKTO IŠLAIDOS:

TINKAMOS IŠLAIDOS

Paramos lėšos

**Pareiškėjo
indėlis**

**NETINKAMOS
IŠLAIDOS**

PATARIMAI BENDRUOMENĖMS

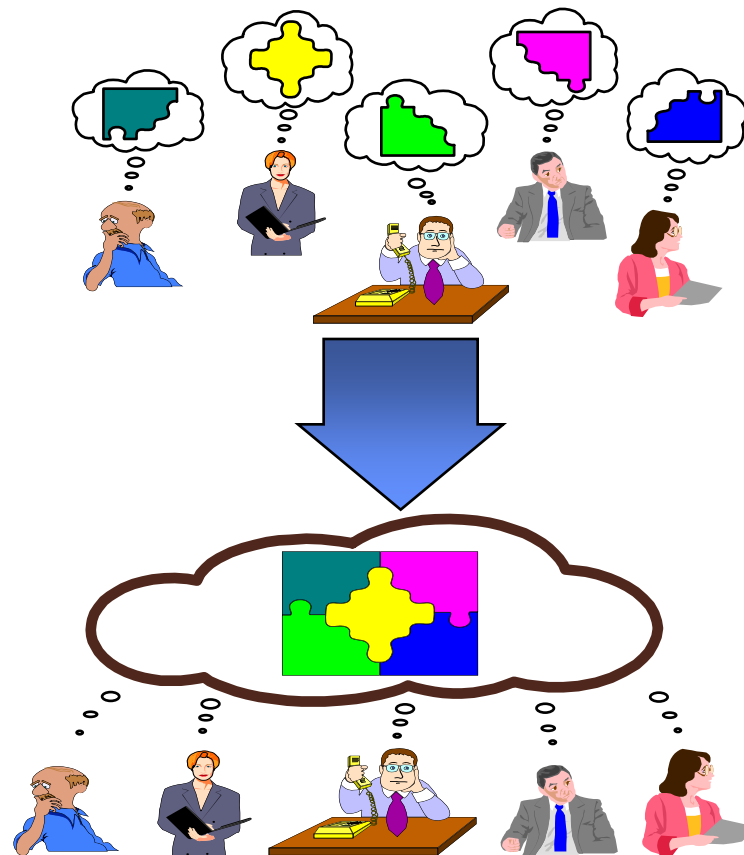
- Kiekvieną išlaidą pagrįsti
- Atsižvelgti į finansuotojo taisykles
- Teisingai suskirstyti išlaidas į kategorijas
- Vadovautis pasiūlymais ir sąmatomis
- Nustatyti biudžeto tikrinimo ir savikontrolės procedūras

PROJEKTO VADOVAS IR KOMANDA

- Projekto vadovas- asmuo, atsakingas už bendrąjį projekto veiklų koordinavimą, veiklų organizavimą ir įgyvendinimą.
- Komandinis darbas yra esminis dalykas, siekiant efektyviai įgyvendinti projektą.
- Komanda – tai grupė žmonių, kurie bendrauja atlikdami užduotis taip, kad pasiektų daugiau, negu tiek pat atskirai veikiančių individų.
- Ši sąvoka nusakoma žodžiu „sinergija“ ir kartais išreiškiama formule „ $1+1=3$ “.

*“Kažkas kažką turi daryti.. ir neįtikėtinai
graudu, kad tai turime būti mes patys”.*

(muzikantas Jerry Garcia)

PATARIMAI PILDANT PROJEKTO PARAIŠKĄ

- Neatidėkite reikalingų oficialių dokumentų surinkimo paskutiniam momentui;
- Bendradarbiaukite su partneriais, kad jie žinotų paraiškoje pateikto projekto aprašymą ir savo atsakomybės sritis;
- Rengiant projektą galvokite ne tik apie paramą, bet ir apie galimą projekto įgyvendinimą;
- Įvertinkite savo galimybes ir darbų krūvį.

Jeigu darote gera, žmonės Jums priskiria egoistinius ir savanaudiškus motyvus.

- Vis dėlto darykite gera!

Gerieji Jūsų darbai bus užmiršti rytoj.

- Vis dėlto darykite gerus darbus!

Sąžiningumas ir nuoširdumas daro Jus pažeidžiamą.

- Vis dėlto būkite sąžiningi ir nuoširdūs!

Vargšams tikrai reikia pagalbos, bet kai kurie žmonės gali Jus be perstojo atakuoti, jei šiems padedate.

- Vis dėlto padėkite!

Atiduodami pasauliui, ką turite geriausio, rizikuojate likti nuogi.

- Vis dėlto duokite tai, ką turite geriausio!”

Motina Teresė

Sėkmės rengiant projektus

Reda Kneizevičienė
8 611 21453
redaknei@gmail.com